

Semantic Change

Václav Horký

Introduction

Examples

„Nemodlenec“ jest vedle „Upomínek“ poslední rozsáhlou prací, kterou naše básnířka zanášela se před dlouhou, trapnou svou chorobou... (1890)

Examples

(1934)

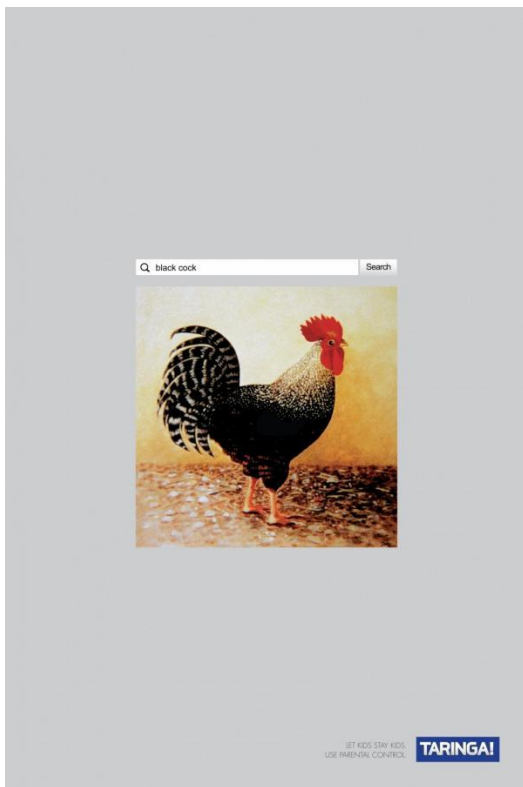
No
supernatural
ingredients

www.the-brights.net

Examples

*Neděkuj svému škůdci: o střechu nad hlavou jsi nepřišel díky vichřici, ale kvůli vichřici.
Pojedeš-li tramvají, nečti během jízdy noviny, je to nebezpečné. Čti raději při jízdě.*

Examples

Examples

- *nebýt k ničemu*
- *pojd'me se zastavit, pojd'me jít*

Polysemy & Homonymy

- *Jack is a good writer.*
 - *write, right, rite, (play)wright*
 - *kolej, metr*
 - *star, animal*
-
- inclusive and exclusive meanings
 - semantic overlap

Classification

Scope and connotation

- narrowing
- widening
- alteration (?)
- pejoration
- amelioration

Nature

- metaphor
- metonymy
- synecdoche
- hyperbole
- litotes
- euphemism
- onomatopoeia
- synesthesia
- taboo
- ellipsis

Causes

- linguistic (sound changes)
- historical (*king, car, pero*)
- social (*coloured, Romové*)
- psychological (taboo)

?

Metaphor

- *The water is clear. → Jack's statement was clear (as water).*
- *Byla to nenávist stranická, krátkozraká jako lež na hliněných nohách...*
- *bulldozer*
- *irony: Curly, Speedy*

Metonymy & Synecdoche

- *The French Fries gets angry.*
- *pulpit*
- *Brusel*
- *brass, strings*
- *na kus řeči*
- *žádat o ruku*

Hyperbole & Litotes

- *astound*
- *the most unique, nejoptimálnější*
- *kill*
- *Byla to nevýhra. (2002, Klaus)*
- *couple of, pár*

Euphemism

- *final solution, concentration camp*
- *refined interrogation techniques*
- *casualties*
- *execution, poprava*
- *ztráty na životech*
- *umělé přerušení těhotenství*

Ellipsis

- *to propose*
- *být v očekávání*
- retronym: *acoustic guitar*

Onomatopoeia

- iconicity
- *cock-a-doodle-doo*
- *cuckoo, peep (*pipe)*
- *gaf gaf, haf haf*

Synesthesia

- *quiet blue*
- *grasp, chápat, comprehendo*
- *head of family*
- *caput*

Taboo

- *toilet, lavatory, men's room, washroom, W. C.*
- *necesejo*
- *chyška, sráč, prevét, hajzl, záchod, kam chodí i císař pán pěšky*

Taboo

- *You-Know-Who*
- *Lord, Adonai, Elohim, Pán, ten nahoře*
- *rohatej*
- *medvěd, zmije*

Tabooistic distortion

- *goodbye, darn it, gee*
- *do prkýnka, šmarja, jéminánku, ježkovy brejle, heršvec, krucipísek*

Taboo

- *donkey, rooster*
- *sextet → quintet*
- *fuk, fac, feck, fack*

Taboo

- *Třetí den měla být svatba; v zámku bylo šukání, běhání... (1846)*
- *čamrda, anály (?)*
- *hounocuc, sranda*
- *pero, šustnout*

Narrowing & widening

- *Angst, pivo*
- *king, xerox*
- *na, z, během*
- desemanticization: *dojít, probíhat, filozofie*
- contronym: *inflammable, sanction, literally, kromě, nebýt k ničemu*

“Inflation”

- *zřejmě, patrně (cf. apparently)*
- *celkem, vesměs*

- *ovšem*

Pejoration & Melioration

- *knight, knave*
- *villain, crétin*
- *amateur, dilettante*
- *collaborate*
- *nescius → nice*
- *Impressionism, Young Grammarians, queer*

Pejoration & Melioration

- *V médiích se slovo cikán podařilo vytlačit slovem Rom. Rasistické tendence tím však nijak potlačeny nebyly. Myslím si, že výsledkem nebude nic jiného, než že za dvacet, třicet, maximálně padesát let bude výraz Rom stejnou nadávkou jako slovo cikán... (Oliva)*

Homonymic clash

- *let (without let or hindrance)*
- *gallus, cattus → gat*
- *horo → koruso (koro, horo)*

- obfuscation: *daisy, vůkol, vůči*

Dissimilation

- *elder, older*
- *horký, hořký; místo, město; dolní, důlní*
- *kurso, kurzo; planeto, planedo*

General tendencies

- pejoration
- subjectification
- constant turnover of taboo words
- semantic fields